

**Odgovori na upite i žalbe na rješenja za 7. razred državna razina
Natjecanja iz hrvatskoga jezika 2021.**

**RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – VII. RAZRED
XXVI. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2021.)
DRŽAVNA RAZINA**

Ispit ima **35 zadataka**. Točni odgovori vrijede ukupno **100 bodova**. Bodovna vrijednost zadatka navedena je u kvadratiću kraj zadatka. **Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja navedeni su u zagradi ili odvojeni kosom crtom.**

1. zadatak

važnost	naziv	pismo
– najstariji hrvatski zakonski tekst – jedan od najstarijih europskih pravnih dokumenata na narodnome jeziku	Vinodolski zakon / Vinodolski zakonik	glagoljica / kurzivna glagoljica
– posjedovna isprava benediktinskoga samostana na otoku Braču – jedan od najstarijih hrvatskih jezičnih i kulturno-povijesnih spomenika	Povaljska listina	bosančica / (hrvatska) ćirilica / bosanica
– hvalospjev Majci Božjoj – tekst nadahnute pjesničke inspiracije – ulazi u sve antologije starijega hrvatskog pjesništva	Šibenska molitva / Gospina pohvala / Pohvala Gospi	latinica

- Zadatak vrijedi **6 bodova** jer traži šest podataka. Svaki točan podatak vrijedi 1 bod.
Pogreškom se smatra i pravopisno netočan odgovor.

2. zadatak

Misal/„Misal” je tiskan 1494. godine. / Tiskan je 1494. godine. / tiskan 1494. godine / 1494. godina / Knjiga je tiskana prije 1500. godine. / Tiskan je 1494. godine, a inkunabule su knjige tiskane do 1500. godine. / Misal je tiskan u Senju 1494. godine. / citat: 1494. godine na glagoljici je tiskan „Misal” / 1494. / 1494. godine / u tiskari (u Senju) 1494. godine

- Zadatak vrijedi **1 bod**.
Pogreškom se smatra i pravopisno netočan odgovor.

3. zadatak

Jezik

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

4. zadatak

- a) 2013.
- b) 1967.
- c) 1990.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima a), b) i c) dio. Svaki točno riješen dio vrijedi 1 bod.

5. zadatak

U veljači ove godine pročitali smo zanimljiv članak o takozvanoj jezičnoj infekciji
o. g. **tzv.**

koronavirusom. O tome svjedoči, na primjer, pojmovnik koronavirusa koji se stalno
npr.

nadograđuje i javno je dostupan na elektroničkoj adresi jezik.hr/koronavirus.
e-adresi / e-adresa

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki pravopisno točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

6. zadatak

IHJJ prvi je u svijetu izradio mali koronarječnik i objavio ga na mrežnim stranicama.

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

7. zadatak

d)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

8. zadatak

Vlakom **Zagreb – Krapina** stižemo do svoje prve postaje u **Hrvatskome zagorju** pa nastavljamo biciklima do Lepoglave, grada poznatoga po čipkarstvu.

- A) dio zadatka vrijedi **2 boda**. U cijelosti jezično točna rečenica vrijedi 2 boda.

Za svaku jezičnu pogrešku ili pogrešku u prepisivanju oduzima se 1 bod.

Dvadeset (i) četvrti „Međunarodni festival čipke” mogao se pratiti na festivalskim mrežnim stranicama **11. – 30. rujna / od 11. do 30. rujna** prošle godine.

- B) dio zadatka vrijedi **2 boda**. U cijelosti jezično točna rečenica vrijedi 2 boda.

Za svaku jezičnu pogrešku ili pogrešku u prepisivanju oduzima se 1 bod.

Učenici **Srednje strukovne škole Varaždin/„Varaždin”** osmislili su vjenčаницe s čipkom na nastavi predmeta **Kreiranje** odjeće i dodataka.

- C) dio zadatka vrijedi **2 boda**. U cijelosti jezično točna rečenica vrijedi 2 boda.

- **Pogreškom se ne smatra ako učenik vlastitu imenicu u nazivu škole napiše s navodnicima.**

Za svaku jezičnu pogrešku ili pogrešku u prepisivanju oduzima se 1 bod.

9. zadatak

Izvan matične domovine hrvatski jezik uči se u europskim zemljama, Južnoj Americi, Australiji.

U zagrebačkom „Centru za hrvatski kao drugi i strani jezik” do sada su hrvatski jezik učili stranci iz mnogih zemalja, pa čak i iz Mongolije.

Među polaznicima Centra, nesumnjivo, brojni su hrvatski iseljenici i njihovi potomci.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri rečenice. Svaka pravopisno točna rečenica vrijedi 1 bod.

10. zadatak

pračovjek
poželio
riječju

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki jezično točan primjer vrijedi 1 bod.

11. zadatak

Cvrkućući u krošnji cvjetovima okićene voćke, vrapćići pozdravljaju sunćano jutro.

- Zadatak vrijedi **5 bodova** jer ima pet primjera, tj. pet riječi koje valja dopuniti odgovarajućim slovom/slovima. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

Za dvije pogreške u riječi s dva tražena slova oduzima se samo 1 bod.

12. zadatak

L D I G A

Na stolu, nasuprot meni leži knjiga s koricama od kože. Za nju me vežu uspomene.

- Zadatak vrijedi **5 bodova** jer ima pet primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

Za svaki pogrešno određen padež ili pogrešku u prepoznavanju tražene sklonidbene riječi oduzima se 1 bod.

13. zadatak

što
oni/one/ona
mi

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki jezično točan primjer vrijedi 1 bod.

14. zadatak

a) svojim
b) koji
c) onaj

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima a), b) i c) dio. Svaki točno riješen dio vrijedi 1 bod.

15. zadatak

a) Čitali smo stihove **triju pjesnikinja** koje pišu zavičajnim govorima.
b) Ti govori pripadaju **dvama narječjima**.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima a) i b) dio. Svaki jezično točno riješen dio vrijedi 1 bod.

16. zadatak

biti, voljeti, cvasti, izvući

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki jezično točan primjer vrijedi 1 bod.

17. zadatak

Roditelji i ja **htjeli bismo / bismo htjeli** razgledati izložbu posvećenu hrvatskim velikanima. Mnogi jednoglasno **procjenjuju**: „Njih dvanaestero **mijenjalo je / je mijenjalo** ne samo Hrvatsku nego i svijet.” Dvojica, pisac Marko Marulić i slikar Julije Klović **stvarahu** prije pet stoljeća. Mnogo stoljeća **proteće** od vremena kada **bijaše živio / bješe živio / je bio živio** sv. Jeronim. Doktor Andrija Štampar, izumitelj Nikola Tesla i književnica Ivana Brlić-Mažuranić, svi rođeni u 19. stoljeću, **bit će** cijenjeni i kad 21. stoljeće **bude istjecalo**.

- Zadatak vrijedi **8 bodova** jer ima osam primjera. Svaki gramatički i pravopisno točan primjer vrijedi 1 bod.

18. zadatak

rečenica	značenje imperativa			
	savjet	poticaj	zapovijed	molba
Pazi na njega.				X
Pazi dok ti pokazujem!			X	
Pazi kako ne bi pogriješio.	X			
Hajde, pazi!		X		

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

19. zadatak

Rastužuje **nepročitana** knjiga koja završi u trgovini starim i **rabljenim** knjigama, osobito kad je **poklonjena** s puno očekivanja.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki jezično točan primjer vrijedi 1 bod.

20. zadatak

U šesnaestome stoljeću neki su prihvaćali **mišljenje** da će se ljudi zbog **povećanja** broja pismenih sve manje oslanjati na svoje **pamćenje**.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki jezično točan primjer vrijedi 1 bod.

21. zadatak

Marulić i njegov prijatelj često bi šetali ruševinama Salone.

bi prošetali

Pritom su skupili i u prijateljevoj kući pohranili zbirku antičkih natpisa.

su skupljali / su kupili **pohranjivali**

Te natpise Marulić je opisivao u svojevrsnom *vodiču* po zbirci.

je opisao

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki jezično točan primjer vrijedi 1 bod.

22. zadatak

a) istraživati

b) engleski i ruski jezik

c) oni / neizrečeni S, oni / neizrečeni S

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima a), b) i c) dio. Svaki u cijelosti točno riješen dio vrijedi 1 bod.

23. zadatak

Marulić je ep „Judita” napisao na **splitskoj** čakavštini.

Hrvatska umjetnička književnosti započinje epom. / Umjetnička **hrvatska** književnosti započinje epom.

Judita je **biblijska** junakinja.

Juditino junaštvo poticalo je **rodoljubni/rodoljubivi/rodoljuban/rodoljubiv** osjećaj u vrijeme **turske** opasnosti. / Juditino junaštvo poticalo je **rodoljubni** osjećaj u **opasno tursko** vrijeme.

- Zadatak vrijedi **5 bodova** jer ima pet primjera. Svaki jezično točan primjer vrijedi 1 bod.

24. zadatak

c)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.
-

25. zadatak

At.

a) Taj mozaik jezika zove se čovječanstvo.

O / NO

b) Svaki se narod ponosi svojim jezikom.

Ap.

c) Jezik esperanto nastao je u 19. stoljeću.

PON / PO načina (POS / PO sredstva)

d) U Marulićevo doba pisci i znanstvenici pisali su latinskim jezikom.

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima a), b), c) i d) dio. Svaki točno riješen dio vrijedi 1 bod.
- **Pogreškom se smatra ako nije imenovana vrsta priložne oznake.**

26. zadatak

b)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

27. zadatak

d)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

28. zadatak

mlađi

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

29. zadatak

I. d)

- I. dio zadatka vrijedi **1 bod**.

II. U jednini imenica/riječ planina ima kratkouzlazni naglasak, a u množini dugouzlazni.

- II. dio zadatka vrijedi **2 boda** jer valja objasniti dvije razlike među riječima. Jezično točno objašnjenje koje uključuje razlikovanje jednine i množine riječi vrijedi 1 bod. Jezično točno objašnjenje koje uključuje razlikovanje kratkouzlaznog i dugouzlaznog naglaska riječi / upućivanje na zanaglasnu duljinu u množini vrijedi 1 bod.
Pogreškom se smatra i jezično netočno oblikovani odgovor.

Primjeri i bodovanja objašnjenja tvrdnje u II. dijelu zadatka

Prva je riječ u množini i ima dugouzlazni naglasak, a druga je riječ u jednini i ima kratkouzlazni naglasak. (*Odgovor vrijedi 2 boda.*)

Prva je imenica u množini te ima zanaglasnu duljinu, a druga je u jednini. (*Odgovor vrijedi 2 boda.*)

Jedna je riječ u jednini, druga je u množini. Iz toga proizlazi da se različito izgovaraju te imaju različiti naglasak. (*Odgovor vrijedi 1 bod jer nije uključeno razlikovanje kratkouzlaznog i dugouzlaznog naglaska / uočavanje zanaglasne duljine u množini.*)

Prva riječ (planínā) je u genitivu množine druge riječi (planina) koja je u nominativu jednine, pa ih zato drugačije naglašavamo. (*Odgovor vrijedi 1 bod.*)

Označene se riječi razlikuju po naglasku na slogu „ni" i po broju zbog naglasne dužine. (*Neprecizan, netočan odgovor.*)

30. zadatak

Tim se udžbenikom više ne koristimo. / Tim udžbenikom više se ne koristimo. / Više se ne koristimo tim udžbenikom

- Zadatak vrijedi **1 bod**. Cjelovita jezično točna rečenica vrijedi 1 bod.

31. zadatak

d)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

32. zadatak

b)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

33. zadatak

Učenik dobije **1 bod** ako **jezično točno** navodi **oba dobitnika** nagrade „Europski građanin”.

Savez izviđača Hrvatske i Hrvatska gorska služba spašavanja / HGSS

Netočnim odgovorom smatra se ako učenik navodi **samo jednog** dobitnika nagrade / **netočan, neodređeni** podatak ili ako je naziv **nepotpun**.

Npr.

- Savez izviđača Hrvatske
- izviđači i HGSS
- HGSS i Savez izviđača
- kampanja „Boranka” i Hrvatska gorska služba spašavanja

34. zadatak

Učenik dobije **2 boda** ako **jezično točno**, citatom ili svojim riječima, navodi **oba razloga: najveća europska volonterska akcija** pošumljavanja požarišta i **primjer uključivanja građana i institucija** u obnovu prirode.

Npr.

„Boranka”/Boranka je najveća volonterska akcija pošumljavanja požarišta u čitavoj Europi i jedan od najpozitivnijih europskih primjera kako se građani i institucije mogu osobno uključiti u obnovu prirode.

To je najveća europska volonterska akcija pošumljavanja požarišta i primjer suradnje građana i institucija u obnovi prirode.

Zato što je više od 7000 volontera posadilo više od 85 000 novih stabala te je time postala jedan od najpoznatijih europskih primjera kako se građani mogu uključiti u obnovu prirode.

- najveća europska volonterska akcija pošumljavanja požarišta; primjer uključivanja građana i institucija u ekološke akcije

Učenik dobije **1 bod** ako **jezično točno**, citatom ili svojom riječima, navodi **jedan od razloga: najveća europska volonterska akcija** pošumljavanja požarišta / **primjer uključivanja građana i institucija** u obnovu prirode.

Npr.

Dobila je zato što je postala najveća volonterska akcija pošumljavanja požarišta u čitavoj Europi i pozitivan primjer. (Sintagma *pozitivan primjer* nije objašnjenja.)

Netočnim odgovorom smatra se ako učenik navodi **netočan, neodređeni** podatak ili ako je odgovor **jezično netočan**.

Npr.

– pošumljavanje Dalmacije nakon velikih požara i crtanje stabala

„boralicama”/boralicama

To je volonterska akcija koju vode izviđači i HGSS.

35. zadatak

Učenik dobije **2 boda** ako **jezično točno**, citiranom ili svojom rečenicom, upućuje na povezanost **crtanja stabala *boralicama*** i **sadnje stabala na požarištima**.

Npr.

Za svako „boralicom”/boralicom nacrtano stablo izviđači i drugi volonteri

„Boranke”/Boranke na požarištima posade pravu sadnicu.

Crtanjem stabala „boralicama”/boralicama svatko se može uključiti u akciju pošumljavanja jer će za svako nacrtano stablo volonteri na požarištu posaditi jedno pravo.

Učenik dobije **1 bod** ako **jezično točno**, citiranom ili svojom rečenicom, upućuje na **način izrade *boralica***.

Npr.

Od ostataka izgorjelih borova prikupljenih na požarištima Dalmacije napravljene su pastelne bojice nazvane „boralice”/boralice.

„Boralice”/Boralice se izrađuju od ostataka borova izgorjelih u požarima širom Dalmacije.

Boralice su napravljene od ostataka izgorjelih borova prikupljenih na požarištima Dalmacije. Potiče se građane da se uključe u kampanju i sami nacrtaju i posade svoje stablo. (*Druga rečenica sadrži netočni podatak: sami posade svoje stablo.*)

Boralice su napravljene od ostataka izgorjelih borova prikupljenih na požarištima Dalmacije. Potiče se građane da crtaju svoje stablo i tako se uključe u kampanju. (*Druga rečenica sadrži neprecizno izrečeni podatak o uključivanju građana u kampanju.*)

Netočnim odgovorom smatra se ako učenik navodi **netočan, neodređeni** podatak ili ako je odgovor **jezično netočan / nije izrečen cjelovitom rečenicom**.

Npr.

„Boralicama”/Boralicama napravljenim od izgorjelih borova crtaju se stabla koja će volonteri posaditi.

Podijeljeno je 150 000 boralica kako bi se potaknulo građane da njima crtaju svoja stabla i tako se uključe u kampanju